

FIȘA DISCIPLINEI (CSEE)

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava
Facultatea	Facultatea de Științe ale Educației
Departamentul	Departamentul de Științe ale Educației
Domeniul de studii	Științe ale educației
Ciclul de studii	Master
Programul de studii/calificarea	Consiliere școlară și educație emoțională

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	Evaluarea psihopedagogică a copilului și adolescentului				
Titularul activităților de curs	Lect. dr. Diana Sînziana DUCA				
Titularul activităților de seminar	Lect. dr. Diana Sînziana DUCA				
Anul de studiu	I	Semestrul	1	Tipul de evaluare	E
Regimul disciplinei	Categorია formativă a disciplinei DSI – Discipline de sinteză; DAP – Discipline de aprofundare				DAP
	Categorია de opționalitate a disciplinei: DO - obligatorie (impusă), DA - opțională (la alegere), DL - facultativă (liber aleasă)				DO

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	2	Curs	1	Seminar	1	Laborator	0	Proiect	0
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	28	Curs	14	Seminar	14	Laborator	0	Proiect	0

II Distribuția fondului de timp pe semestru:		ore
II a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe		33
II b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren		30
II c) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri		30
II d) Tutoriat		0
III Examinări		4
IV Alte activități:		0

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	93
Total ore pe semestru (I+II+III+IV)	125
Numărul de credite	5

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Curriculum	-
Competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> • PC, videoproiector, suporturi electronice pentru unitatea de curs, prezentări PPT, materiale pentru aplicații, platformă online, instrumentar de teste psihopedagogice;
Desfășurare	Seminar <ul style="list-style-type: none"> • PC, videoproiector, suporturi electronice pentru aplicații, prezentări PPT,

aplicații	soft-uri educaționale, materiale pentru aplicații, platformă online, instrumentar de teste psihopedagogice;
-----------	---

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C1. Proiectarea programelor/ activităților de consiliere și educație emoțională prin valorificarea optimă a resurselor umane și curriculare</p> <p>C3. Evaluarea programelor/activităților de consiliere și educație emoțională prin raportare la exigențele consilierii școlare și educației emoționale</p> <p>C4. Gestionarea relațiilor de comunicare în cadrul grupurilor școlare/extrașcolare prin utilizarea adecvată a strategiilor de consiliere</p> <p>C5. Dezvoltarea personală și a carierei elevilor prin intermediul strategiilor de consiliere și educație emoțională</p> <p>C6. Elaborarea de analize, studii și cercetări și valorificarea acestora în practica profesională</p>
Competențe transversale	<p>CT1. Aplicarea valorilor, principiilor și a normelor de deontologie profesională solicitate de exigențele etice ale consilierii copiilor și adulților.</p> <p>CT2. Identificarea de strategii de consiliere care să asigure exercitarea rolului de lider la nivelul diferitelor grupuri de profesioniști.</p> <p>CT3. Utilizarea unor practici educative eficiente de învățare pe tot parcursul vieții, în vederea formării și dezvoltării profesionale continue și adaptării competențelor profesionale la dinamica contextului profesional și social.</p>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	- Asimilarea conceptelor, principiilor și metodelor evaluării psihopedagogice a copiilor și adolescenților
Obiective specifice	<ul style="list-style-type: none"> - Familiarizarea cu terminologia specifică disciplinei în context educațional - Utilizarea adecvată a metodelor de evaluare în funcție de vârstă și context educațional - Transferul cunoștințelor privind evaluarea psihopedagogică în contexte specifice - Utilizarea adecvată a conceptelor în analiza unui caz și proiectarea unei strategii de evaluare - Dezvoltarea abilităților de realizare a profilului cognitiv și emoțional al unui elev

8. Conținuturi

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
<p>1. Aspecte introductive ale evaluării psihopedagogice la copil și adolescent.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Introducere în problematica evaluării psihopedagogice • Principii ale evaluării psihopedagogice • Specificul evaluării (CE?, PENTRU CE?, PE CE BAZĂ?, CUM ȘI CU CE?) • Evaluarea validată științific • Bariere în evaluarea validată științific • Scopuri ale evaluării în context școlar • Manualul de diagnostic și clasificare statistică a tulburărilor mintale (DSM, American Psychiatric Association) • Tulburările diagnosticate de regulă pentru prima dată în Perioada de Sugar, în Copilărie sau în Adolescență • Tulburările diagnosticate de regulă pentru prima 	2	expunerea, prelegerea, problematizarea,	Studentii vor participa activ la curs prin intermediul platformelor de comunicare online

<p>dată în Perioada de Sugar, în Copilărie sau în Adolescentă</p>			
<p>2. Metode și instrumente de evaluare utilizate în context școlar</p> <ul style="list-style-type: none"> • Observații comportamentale • Interviuri clinice • Scale de evaluare a problemelor emoționale și comportamentale • Instrumente utilizate în evaluarea simptomelor tulburărilor potrivit DSM • Instrumente utilizate în evaluarea mecanismelor • Instrumente pentru evaluarea funcționării cognitive 	2	expunerea, prelegerea, problematizarea,	
<p>3. Tulburarea hiperkinetică cu deficit de atenție (ADHD)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Descriere clinică și caracteristici asociate • Caracteristici clinice asociate diferitelor stadii de dezvoltare • Prevalență și evoluție • Etiologie (cauze) • Diagnosticarea și evaluarea copilului cu ADHD • Alternative de tratament și intervenții terapeutice în mediul familial și școlar 	2	expunerea explicația conversația problematizarea studiul de caz	
<p>4. Tulburările anxioase la copii și adolescenți.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fobiile și temerile • Anxietatea de separare • Anxietatea generalizată • Anxietatea socială • Tulburarea de panică cu și fără agorafobie • Tulburarea obsesiv-compulsivă • Sindromul de stres posttraumatic 	2	expunerea explicația conversația problematizarea studiul de caz	
<p>5. Tulburările afective: depresia și tulburarea bipolară</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tulburarea depresivă majoră • Tulburările bipolare 	2	expunerea explicația conversația problematizarea studiul de caz	
<p>6. Tulburările somatoforme. Problemele de conduită</p> <ul style="list-style-type: none"> • Somatizarea din perspectiva somatizării copilului • Tulburarea de somatizare • Tulburarea de conversie • Tulburarea algică • Ipohondria • Problemele de conduită 	2	expunerea explicația conversația problematizarea studiul de caz	
<p>7. Dificultățile de învățare. Sindromul de stres posttraumatic la copii și adolescenți. Raportului de evaluare psihopedagogică la copii și adolescenți (aplicații)</p>	2	expunerea explicația conversația problematizarea studiul de caz	

Bibliografie

1. Wilmshurst, L. (2007). *Psihopatologia copilului*, Editura Polirom.
2. Roșan, A. (2015), *Psihopedagogie specială. Modele de evaluare și intervenție*, Iași, Editura Polirom

3. Alisic, E., Zalta, A. K., Van Wesel, F., Larsen, S. E., Hafstad, G. S., Hassanpour, K., & Smid, G. E. (2014). Rates of post-traumatic stress disorder in trauma-exposed children and adolescents: meta-analysis. *The British Journal of Psychiatry*, 204(5), 335-340.
4. Cashel, M. L. (2002). Child and adolescent psychological assessment: Current clinical practices and the impact of managed care. *Professional Psychology: Research and Practice*, 33(5), 446.
5. Dawson, P., & Guare, R. (2018). *Executive skills in children and adolescents: A practical guide to assessment and intervention*. Guilford Publications.
6. DSM V: *Manual de diagnostic și statistică a tulburărilor mintale*, Editura Callisto
7. Freidl, E. K., Stroeh, O. M., Elkins, R. M., Steinberg, E., Albano, A. M., & Rynn, M. (2017). Assessment and treatment of anxiety among children and adolescents. *Focus*, 15(2), 144-156.
8. Geva, E., & Wiener, J. (2014). *Psychological assessment of culturally and linguistically diverse children and adolescents: A practitioner's guide*. Springer Publishing Company.
9. Goldschmidt, A. B., Smith, K. E., Crosby, R. D., Boyd, H. K., Dougherty, E., Engel, S. G., & Haedt-Matt, A. (2018). Ecological momentary assessment of maladaptive eating in children and adolescents with overweight or obesity. *International Journal of Eating Disorders*.
10. Groth-Marnat, G. (2003). *Handbook of psychological assessment* (4th ed.). John Wiley & Sons, New York. (Capitolele 1, 15)
11. Grove W. M., (2005). *Clinical Versus Statistical Prediction: The Contribution of Paul E. Meehl*, *Journal of Clinical Psychology*, 61, 1233–1243
12. Merrell, K. W., & Gimpel, G. (2014). *Social skills of children and adolescents: Conceptualization, assessment, treatment*. Psychology Press.
13. Mitrofan, N., Mitrofan L. (2005). *Testarea psihologică. Inteligența și aptitudinile*, Editura Polirom, Iași
14. Piotrowska, P. J., Stride, C. B., Croft, S. E., & Rowe, R. (2015). Socioeconomic status and antisocial behaviour among children and adolescents: A systematic review and meta-analysis. *Clinical Psychology Review*, 35, 47-55.
15. Polanczyk, G. V., Salum, G. A., Sugaya, L. S., Caye, A., & Rohde, L. A. (2015). Annual Research Review: A meta-analysis of the worldwide prevalence of mental disorders in children and adolescents. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 56(3), 345-365.
16. Tulbure, B.T. (2008). *Chestionarele ca instrumente de evaluare în anxietate: O analiză critică*, Analele Universitatii din Oradea, Fascicula Psihologie, Vol. XIII, 28-42.
17. Tulbure, B. T., Szentagotai, A., Dobrean, A., & David, D. (2012). Evidence based clinical assessment of child and adolescent social phobia: a critical review of rating scales. *Child Psychiatry & Human Development*, 43(5), 795-820.
18. Wehry, A. M., Beesdo-Baum, K., Hennelly, M. M., Connolly, S. D., & Strawn, J. R. (2015). Assessment and treatment of anxiety disorders in children and adolescents. *Current Psychiatry Reports*, 17(7), 52.

Aplicații (Seminar/laborator/proiect)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
<p>1. Criterii ale dezvoltării psihice normale la copii și adolescenți – aplicații</p> <ul style="list-style-type: none"> • Conceptul de dezvoltare • Deficit vs. Deficiență în dezvoltare • Etape de dezvoltare • Vârsta școlară mică (dezvoltarea fizică și motorie, dezvoltarea cognitivă) • Pubertatea și adolescența (etape, dezvoltarea fizică și maturizarea fiziologică, dezvoltarea cognitivă, dezvoltarea socială și dezvoltarea personalității) <p>Bibliografie recomandată: - Benga, O. (2011) <i>Elemente de psihologia dezvoltării</i>, în Consiliere educațională: ghid metodologic pentru orele de dirigenție și consiliere, Coord. Adriana Baban, Editura</p>	2	exercițiul, conversația, demonstrația, dezbateră, expunerea, problematizarea, proiectul, studiul de caz, lucrări practice	Studenții vor lucra în echipă la un proiect comun pe care îl vor prezenta la seminar. Proiectul va include aplicații specifice temei, studii de caz, exerciții și interacțiuni.

<p>ASCR. - Birch, A. (2000). Psihologia dezvoltării. București: Editura Trei.</p> <p>2. Metode de colectare a informațiilor despre copil/adolescent și familie (exemple și aplicații)</p> <p>a. Stabilirea relației cu copilul/adolescenței și cu părinții la începutul procesului de evaluare</p> <ul style="list-style-type: none"> • Interviul cu copilul • Interviul cu părinții (interviul centrat pe problemă, anamneza) • Interviul cu profesorii • Integrarea informațiilor din mai multe surse • Observația clinică • Fișa de observație • Observații asupra jocului copilului • Observarea comportamentului copilului/adolescentului cu familia <p>Bibliografie recomandată:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vladislav, E.O. (2015). Ghid aplicativ de evaluare clinică a copiilor și adolescenților, București: Editura SPER. <p>3. Analiza funcțională a comportamentului</p> <p>a. Principii de bază</p> <p>b. Conceptualizarea comportamentului dezadaptativ</p> <p>c. Strategii de analiză a comportamentului</p> <p>d. Proceduri de analiză a comportamentului (Automonitorizarea, Analiza exceselor comportamentale, Analiza ABC)</p> <p>e. Pași în evaluarea funcțională a comportamentului</p> <p>Bibliografie recomandată:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mih, V. (2018). Psihologie Educatională, Editura ASCR, Cluj-Napoca. <p>4. Evaluarea tulburării hipekinetice cu deficit de atenție (ADHD) (studii de caz, aplicații)</p> <p>a. Modele de evaluare</p> <p>b. Teste și sarcini neuropsihologice (Bateria NEPSY – prezentare și aplicații, Testul Stroop)</p> <p>Bibliografie recomandată:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Roșan, A. (2015), <i>Psihopedagogie specială. Modele de evaluare și intervenție</i>, Iași, Editura Polirom. <p>5. Instrumente de evaluare a anxietății și depresiei la copii și adolescenți (studii de caz, aplicații)</p> <p>a. ASHEBA (Achenbach, 2001) – prezentare, aplicare și exemple</p> <ul style="list-style-type: none"> • Scala Multidimensională de Anxietate pentru Copii (March et al., 1997) • Scala de evaluare a anxietății copiilor (Spence, 1994, 1999) - PEDb 		<p>exercițiul, conversația, demonstrația, dezbateră, expunerea, problematizarea, proiectul, studiul de caz, lucrări practice</p> <p>exercițiul, conversația, demonstrația, dezbateră, expunerea, problematizarea, proiectul, studiul de caz, lucrări practice</p> <p>exercițiul, conversația, demonstrația, dezbateră, expunerea, problematizarea, proiectul, studiul de caz, lucrări practice</p> <p>exercițiul, conversația, demonstrația, dezbateră, expunerea, problematizarea, proiectul, studiul de caz, lucrări practice</p>	
---	--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • Scala de evaluare a anxietății la școlari (Spence, 2001) • Scala depresiei Beck (Beck & Beck, 2001) <p>- Bibliografie recomandată: Wilmshurst, L. (2007). Psihopatologia copilului, Editura Polirom. Enea, V. (2019). Interventii psihologice în școală. Manualul consilierului școlar, Editura Polirom</p> <p>6. Modalități de evaluare dificultăților de învățare la copii și adolescenți (studii de caz și aplicații), a strategiilor de evaluare și a motivației școlare</p> <ul style="list-style-type: none"> • Modele de identificare a tulburărilor de învățare • SMALSI (chestionarul de evaluare a strategiilor de învățare și a motivației școlare) - PEDb <p>Bibliografie recomandată: - Roșan, A. (2015), <i>Psihopedagogie specială. Modele de evaluare și intervenție</i>, Iași, Editura Polirom.</p> <p>7. Evaluarea sindromului de stres posttraumatic la copii și adolescenți (aplicații)</p> <ol style="list-style-type: none"> a. CSI – 4 (Chestionarul de evaluare a simptomelor copilului) – PEDb b. EMAS – PEDb c. APS – SF (Scala de evaluare a tulburărilor din adolescență) - PEDb <p>Bibliografie recomandată: -Wilmshurst, L. (2007). <i>Psihopatologia copilului</i>, Editura Polirom.</p>		<p>exercițiul, conversația, demonstrația, dezbateră, expunerea, problematizarea, proiectul, studiul de caz, lucrări practice</p> <p>exercițiul, conversația, demonstrația, dezbateră, expunerea, problematizarea, proiectul, studiul de caz, lucrări practice</p>	
<p>Bibliografie seminar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wilmshurst, L. (2007). <i>Psihopatologia copilului</i>, Editura Polirom. 2. Roșan, A. (2015), <i>Psihopedagogie specială. Modele de evaluare și intervenție</i>, Iași, Editura Polirom 3. Alisic, E., Zalta, A. K., Van Wesel, F., Larsen, S. E., Hafstad, G. S., Hassanpour, K., & Smid, G. E. (2014). Rates of post-traumatic stress disorder in trauma-exposed children and adolescents: meta-analysis. <i>The British Journal of Psychiatry</i>, 204(5), 335-340. 4. Cashel, M. L. (2002). Child and adolescent psychological assessment: Current clinical practices and the impact of managed care. <i>Professional Psychology: Research and Practice</i>, 33(5), 446. 5. Dawson, P., & Guare, R. (2018). <i>Executive skills in children and adolescents: A practical guide to assessment and intervention</i>. Guilford Publications. 6. DSM V: <i>Manual de diagnostic și statistică a tulburărilor mintale</i>, Editura Callisto 7. Freidl, E. K., Stroeh, O. M., Elkins, R. M., Steinberg, E., Albano, A. M., & Rynn, M. (2017). Assessment and treatment of anxiety among children and adolescents. <i>Focus</i>, 15(2), 144-156. 8. Geva, E., & Wiener, J. (2014). <i>Psychological assessment of culturally and linguistically diverse children and adolescents: A practitioner's guide</i>. Springer Publishing Company. 9. Goldschmidt, A. B., Smith, K. E., Crosby, R. D., Boyd, H. K., Dougherty, E., Engel, S. G., & Haedt-Matt, A. (2018). Ecological momentary assessment of maladaptive eating in children and adolescents with overweight or obesity. <i>International Journal of Eating Disorders</i>. 10. Groth-Marnat, G. (2003). <i>Handbook of psychological assessment</i> (4th ed.). John Wiley & Sons, New York. (Capitolele 1, 15) 11. Grove W. M., (2005). <i>Clinical Versus Statistical Prediction: The Contribution of Paul E. Meehl,</i> 			

- Journal of Clinical Psychology*, 61, 1233–1243
12. Merrell, K. W., & Gimpel, G. (2014). *Social skills of children and adolescents: Conceptualization, assessment, treatment*. Psychology Press.
  13. Mitrofan, N., Mitrofan L. (2005). *Testarea psihologică. Inteligența și aptitudinile*, Editura Polirom, Iași
  14. Piotrowska, P. J., Stride, C. B., Croft, S. E., & Rowe, R. (2015). Socioeconomic status and antisocial behaviour among children and adolescents: A systematic review and meta-analysis. *Clinical Psychology Review*, 35, 47-55.
  15. Polanczyk, G. V., Salum, G. A., Sugaya, L. S., Caye, A., & Rohde, L. A. (2015). Annual Research Review: A meta-analysis of the worldwide prevalence of mental disorders in children and adolescents. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 56(3), 345-365.
  16. Tulbure, B.T. (2008). *Chestionarele ca instrumente de evaluare în anxietate: O analiză critică*, Analele Universitatii din Oradea, Fascicula Psihologie, Vol. XIII, 28-42.
  17. Vlad, E. (2000). *Evaluarea în actul educațional-terapeutic*, Ed. Pro-Humanitate, Bucuresti. (Capitolul IX, p.155 – 171 și 222-226)
  18. Wehry, A. M., Beesdo-Baum, K., Hennelly, M. M., Connolly, S. D., & Strawn, J. R. (2015). Assessment and treatment of anxiety disorders in children and adolescents. *Current Psychiatry Reports*, 17(7), 52.
  19. Bateria de teste cognitive BTPAC
  20. Bateria de teste neurocognitive NEPSY
  21. Bateria de teste ASEBA

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile disciplinei au fost elaborate ca urmare a consultării programelor de studii similare din țară și străinătate.

10. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	<ul style="list-style-type: none"> - Capacitatea de a opera cu conceptele specifice evaluării psihopedagogice - Capacitatea de a utiliza corect metodele de evaluare a copilului și adolescentului - Identificarea metodelor specifice pentru evaluarea complexă (cognitivă, socio-emotională) a copilului și adolescentului 	Examen scris	50%
Seminar	<ul style="list-style-type: none"> - Familiarizarea cu terminologia specifică disciplinei în context educațional - Utilizarea adecvată a metodelor de evaluare în funcție de vârstă și context educațional 	Proiect de grup Teme pe parcurs Participare activă la activitățile de seminar	50%

Standard minim de performanță

Standarde minime pentru nota 5:

- Capacitatea de a opera minimal în sfera teoretică
- Capacitatea de a aplica informațiile specifice evaluării psihopedagogice în contexte didactice concrete

Standarde minime pentru nota 10:

- Asimilarea tuturor principiilor, metodelor diagnostice și transferul informațiilor în situații specifice
- Capacitatea de a nuanța subtil sistemul terminologic al evaluării psihopedagogice în vederea surprinderii diversității cazuistice
- Demonstrarea capacității de a utiliza tehnicile specifice contextelor teoretice ale învățării în situații școlare problematice
- Abilitatea de a relaționa diferențiat (prin raportare la particularitățile de vârstă, motivaționale, intelectuale, de personalitate) cu potențialii elevi în vederea optimizării învățării, autocunoașterii, intercunoașterii, interrelaționării.

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de aplicație
30.09.2020	Duca Diana Sînziana 	Duca Diana Sînziana

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
01.10.2020	conf. dr. Otilia CLIPA

Data aprobării în Consiliul academic	Semnătura decanului
01/10/2020	conf. dr. Adina Colomeischi